

18 yaşını ikmal edenlerin Devlet memuriyetine namzet olarak alınmaları hakkında 1/572 numaralı kanun lâiyhası ve Memurin Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatası

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Sayı 6/366

30 - I - 1930

B. M. M. Yüksek Reisliğine

18 yaşını ikmal edenlerin Devlet memuriyetine namzet olarak alınmaları hakkında Maliye Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 22 - I - 930 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına ve neticesinin iş'arına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe

Memurin kanununun memur olabilmek evsaf ve şeraitini sayan dördüncü maddesinde memuriyete kabul edileceklerin yaşları gösterilmemiş ve yalnız bu maddenin (H) fıkrasında (hizmeti filiyei askeriyesini ifa etmiş veya sınıfı ihtiyata nakledilmiş olmak veya hizmeti askeriyeye elverişli olmadığı sabit bulunmak veya tecil edilmek) kaydı konulmuştur. Mükellefiyet sinni ancak yirmi yaştan itibaren başlayacağına ve hizmeti askeriyenin ifası veya tecil edilmek keyfiyeti bu yaştan sonra mevzubahs olacağına göre bu fıkra ile memuriyete kabul için yirmi yaşın esas tutulacağı kabul edilmiş olduğu istidlâl olunarak şimdiye kadar bu suretle muamele yapılmış isede Teşkilatı Esasiye kanununun 92 inci maddesinde hukuku siyasiyeyi haiz her Türkün ehliyet ve istihkakına göre Devlet memuriyetlerinde istihdam olunmak hakkını haiz olduğu kabul edilmiş ve hukuku siyasiye aynı kanunun 10 uncu maddesile 18 yaşını ikmal eden her erkek Türke bahşedildikten ve Türk kanunu medenisi mucibince de 18 yaşını ikmal edenlere ehliyeti tammei hukukiyeyi haiz bulduklarından 18 yaşını ikmal edenlerin memuriyete alınabilmesi bu gün zarurî bir hal almıştır. Bundan başka mektepten çıktıktan sonra mecburî hizmete tabi olan bir kısım meslek eshabının henüz 18 yaşını ikmal etmediği için memuriyete kabul olunamaması gerek bu gibilerin hukuku ve kerek maslahatın tabiatı itibarile muvafık görülmemiş olduğundan 18 yaşını ikmal edenlerin Devlet memuriyetine alınabilmelerini teminen merbut kanun lâiyhası tanzim edilmiştir. Mezkûr lâiyhada bu suretle kabul olunan memurların askere alınmaları halinde maaşlarının kat edileceği tasrih edilmek suretile fuzulî maaş verilmek gibi bir mali vaziyetin hadis olması hususunun da önüne geçilmiştir. Binaenaleyh teşkilatı esasiye kanunumuzla memurin kanununun ahengi merbut lâiyha ile temin edilmiştir.

Memurin Kanunu Muvakkat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
M. K. M. Encümeni
Sayı
Karar № 4
Esas № 1/572

Yüksek Reisliğe

18 yaşını ikmal edenlerin Devlet Memuriyetine namzet olarak alınmaları hakkında Maliye Vekâletinin tezkeresi üzerine İcra Vekilleri Heyetince tanzim olunan 8797 numaralı ve 22-I-1930 tarihli kanun lâiyhası ve esbabı mucibe mazbatası encümenimizde tetkik ve müzakere olundu .

Hükûmetin esbabı mucibe mazbatasında izah olunduğu üzere memurin kanununun dördüncü maddesinin (H) fıkrasında « hizmeti filiyei askeriyesini ifa etmiş veya sınıfı ihtiyata nakledilmiş olmak veya hizmeti askeriyeye elverişli olmadığı sabit bulunmak veya tecil edilmek » kaydından memur olacakların asgarî yirmi yaşında bulunmaları istidlâl edilmekte isede teşkilâtı esasiye kanununun 92 inci maddesinde hukuku siyasiyeyi haiz her Türkün Devlet memuru olabileceği musarrah olmasına ve on sekiz yaşını ikmal edenlerin hukuku siyasiyeyi haiz olacakları mezkûr kanunun 10 uncu maddesinde zikredilmekte bulunmasına nazaran teşkilâtı esasiye kanunumuzda on sekiz yaşını ikmal edenlerin memur olmalarına mani bir kayıt mevcut değildir. Diğer taraftan devairin memur ihtiyacı karşısında ve memurin kanununun orta tahsili ikmal edenlerin memur olabileceği kaydına ve küçük derecedeki memuriuklar için (H) fıkrasında yazılı evsafı haiz talipler bulunmadığı Hükûmet namına encümende bulunan memurun verdiği izahattan anlaşılmış olduğundan kanun lâiyhası bazı tadilâtlarla aşağıda yazılı şekilde tanzim kılınmıştır . Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

M. K. M. En. Rs.	M. M.	Kâ.	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Tekirdağ	Kayseri	Konya	Antalyk		Mardin		
M. Fayık	A. Hilmi	A. Hamdi	A. Saki	Hamdi	A. Rıza	Osman	A. Nazmi

Hükûmetin teklifi

788 numaralı memurin kanununa müzeyyel kanun

MADDE 1 — 18 yaşını ikmal eden ve memurin kanununun 4 üncü maddesinin A,B, C, D, V, Z, fıkralarında şeraiti haiz olanlar Devlet memuriyetine namzet olarak tayin edilebilirler.

Memurin Kanunu Muvakkat Encümeninin tadili

788 numaralı Memurin Kanununun dördüncü maddesinin (H) fıkrasına müzeyyel kanun

MADDE 1 — 788 numaralı memurin kanununun dördüncü maddesinin (H) fıkrasına aşağıdaki fıkra ilâve edilmiştir.

Ancak bu evsafı kimse bulunmadığı takdirde A, B, C, D, V, Z, fıkralarında yazılı şartları haiz olanlar arasından onsekiz yaşını ikmal edenler dahi hizmete alınabilirler. Ve bunların yokariki fıkrada yazılı evsafı ihraz edinceye kadar hizmette geçirecekleri müddet namzetlik addolunur.

MADDE 2 — Birinci madde mucibince Devlet memuriyetine namzet olarak tayin edilenler, kısa hizmete tabi olsalar dahi silâh altına alındıklarında memuriyetle alâkaları kesilerek maaşları katolunur.

MADDE 3 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

22/1/930

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	
<i>İsmet</i>	<i>M. Esat</i>	<i>M. Abdülhalik</i>	
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.	
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	
Mf. V.	Na. V.	İk. V.	S. İ. M. V.
<i>C. Hüsnü</i>	<i>Recep</i>	<i>Şakir</i>	<i>Dr. Refik</i>

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükmünü icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.